

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KVOTOS TARPTAUTINIAME VALIUTOS FONDE
DIDINIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos finansų ministerija kartu su Lietuvos banku parengė ir teikia Lietuvos Respublikos kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projekto tikslas – pritarti Lietuvos Respublikos kvotos¹ Tarptautiniame valiutos fonde (toliau – TVF) padidinimui. Teisės aktų projektai parengti atsižvelgiant į tai, kad TVF valdytojų valdyba 2023 m. gruodžio 15 d. priėmė rezoliuciją Nr. 79-1 „Dėl šešioliktosios bendrosios kvotų peržiūros“ (toliau – rezoliucija Nr. 79-1), kurioje pasiūlė 50 procentų padidinti TVF valstybių narių kvotas ir atitinkamai sumažinti skolintus TVF išteklius, taip sustiprinant kvotų reikšmę TVF išteklių pakete².

Lietuvos Respublikos kvotą TVF siūloma padidinti 220,8 mln. specialiųjų skolinimosi teisių (toliau – SST³), t. y. nuo 441,6 mln. SST (apie 543 mln. eurų) iki 662,4 mln. SST (apie 815 mln. eurų). Paskutinį kartą TVF valdytojų valdyba dėl kvotų didinimo susitarė 2010 m. gruodžio 15 d. priimdama rezoliuciją Nr. 66-2 „Dėl keturioliktosios bendrosios kvotų peržiūros ir Vykdomosios valdybos reformos“. Lietuvos Respublikos kvotos TVF padidinimui 257,7 mln. SST nuo 183,9 mln. SST iki 441,6 mln. SST buvo pritarta 2012 m. birželio 28 d. priimtu Lietuvos Respublikos kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymu. Keturioliktoji TVF kvotų peržiūra įsigaliojo 2016 m. sausio 27 d., o penkioliktoji TVF kvotų peržiūra baigta 2020 metais, nepadidinus kvotų.

Lietuva, turėdama didesnę kvotą TVF, prireikus iš TVF galėtų pasiskolinti daugiau, nes TVF suteikiamos paskolos dydis priklauso nuo TVF valstybės narės turimos kvotos TVF dydžio. Pažymėtina, kad paskutinius 2 dešimtmečius Lietuva nebesiskolino iš TVF. Vis dėlto, jeigu dėl kokių nors priežasčių labai padidėtų skolinimosi kaina tarptautinėse rinkose ar atsirastų kitų nenumatytų aplinkybių, galėtų būti svarstomos visos skolinimosi alternatyvos, įskaitant TVF. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos kvotos TVF didinimas nėra tiesiogiai susijęs su galimybėmis ar ketinimais skolintis iš TVF.

Lietuvos Respublikos kvota TVF sudaro 0,093 procento visos TVF kvotos. Kadangi visų TVF valstybių narių kvotas TVF siūloma didinti vienodai (po 50 procentų), įsigaliojus TVF bendrajai kvotų peržiūrai Lietuvos ir kitų TVF valstybių narių balso teisė TVF išliks nepakitusi. Nepritarus Lietuvos Respublikos kvotos TVF didinimui, Lietuvos balsas TVF sumažėtų.

TVF kvotų padidinimas įsigalios, kai tam pritars ne mažiau nei 85 procentus visos TVF kvotos turinčios TVF valstybės narės, o daugiašalių paskolų mechanizmo (angl. *New Arrangements to*

¹ Valstybei paskirta kvota TVF priklauso nuo santykinės šalies pozicijos pasaulio ekonomikoje. Kvota nustato finansinių ir organizacinių santykių su šia tarptautine finansine institucija pagrindus: valstybės finansinių įsipareigojimų TVF dydį, galimo skolinimosi iš TVF dydį, valstybei tenkančių balsų skaičių ir TVF SST paskirstymų metu valstybei skiriamų SST skaičių.

² TVF ištekliai sudaryti iš kvotų, kurios yra pagrindiniai TVF ištekliai, daugiašalių paskolų (angl. *New Arrangements to Borrow*, NAB), kurios yra antroji išteklių linija, ir dvišalių paskolų (angl. *Bilateral Borrowing Agreements*, BBA), kurios yra trečioji TVF išteklių linija. Numatyta, kad įsigaliojus šešioliktajai TVF kvotų peržiūrai BBA būtų nutrauktos, o NAB sumažintos tiek, kad bendri TVF skolinimo pajėgumai išliktų nepakitę.

³ 1 SST = 1,229941 EUR (2024 m. gegužės 9 d.).

Borrow) dalyviai pritars jo sumažinimui (Lietuva nėra šio mechanizmo dalyvė). TVF valdytojų valdyba rezoliucijoje Nr. 79-1 paragino TVF valstybes nares atlikti nacionalines TVF kvotų didinimui įsigaliooti reikalingas procedūras iki 2024 m. lapkričio 15 d. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Tarptautiniame valiutos fonde“, sprendimus dėl Lietuvos Respublikos kvotos TVF dydžio keitimo priima Lietuvos Respublikos Seimas, o su Lietuvos Respublikos kvota TVF susijusius finansinius įsipareigojimus vykdo Lietuvos bankas, naudodamas Lietuvos banko finansinį turtą.

Priėmus Įstatymo projektą, TVF pranešti apie Lietuvos sutikimą su pasiūlytu Lietuvos Respublikos kvotos TVF didinimu turės TVF valdytojas iš Lietuvos arba kitas įgaliotas asmuo. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Tarptautiniame valiutos fonde“ 8 straipsnį, Lietuvos banko valdybos pirmininkas yra TVF valdytojas, finansų ministras – pakaitinis valdytojas.

Įstatymo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatoms.

Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nėra notifikuotini Europos Komisijai. Priėmus Įstatymo projektą, kitų teisės aktų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

Numatomas teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Įstatymo projektas buvo derinamas su Lietuvos banku, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Lietuvos bankas ir Užsienio reikalų ministerija pastabų ar pasiūlymų neturėjo. Teisingumo ministerija iš esmės dėl Įstatymo projekto pastabų neturėjo, tačiau pasiūlė įsivertinti, ar Įstatymo projektu nereikėtų pripažinti netekusiais galios ankstesnių priimtų Lietuvos Respublikos kvotos TVF didinimo įstatymų. Atsižvelgiant į tai, kad įstatymais buvo priimti atitinkami Lietuvos kvotų didinimo sprendimai ir įsipareigojimai, minėti ankstesni Lietuvos Respublikos kvotos TVF didinimo įstatymai lieka aktualūs.

Įstatymo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projektą parengė Finansų ministerijos Europos Sąjungos ir tarptautinių reikalų departamento (direktorius Darius Trakelis, tel. 239 0188) Tarptautinių reikalų skyriaus (vedėja Dovilė Jasaitienė, tel. 219 4430) vyriausioji specialistė Ieva Stulgytė (tel. 219 4448).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo projektas, 1 lapas.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 4 lapai.
4. Rezoliucija Nr. 79-1, 5 lapai.
5. Lietuvos banko išvada, 1 lapas.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė